

DOLNY ŚLĄSK

Zaufanie - podstawa współpracy członków Karkonosko-Izerskiego Klastra Turystycznego

Pojęcie „klastery” wprowadzone zostało w latach 80. XX wieku przez Michaela Portera, który określił tak geograficzną koncentrację konkurencyjnych przedsiębiorstw w powiązanych sektorach, związanych ze sobą gospodarczo, wykorzystujących te same umiejętności, technologie i infrastrukturę. Wykazał on, że współpracujące w klastrach firmy osiągają znacznie lepsze efekty, niż funkcjonując całkiem samodzielnie. Osiągnięcie efektu synergii możliwe jest dzięki wspólnemu wykorzystaniu laboratoriów badawczych, tworzeniu grup zakupowych, połączonym działaniom marketingowym. Przedsiębiorstwa skupione w klastrze jednocześnie ze sobą współpracują w wybranych dziedzinach i konkurują na rynku. Klastery „Dolina Krzemowa” w Kalifornii czy „Dolina Lotnicza” na Podkarpaciu są symbolami globalnego i polskiego sukcesu tych przedsiębiorstw, które podjęły takie współdziałanie. Teoria M. Portera, znana pod nazwą „potrójnej helisy”, wskazująca na konieczność współdziałania w ramach klastra także jednostek sektora publicznego i środowiska naukowego, została ostatnio rozszerzona o odbiorców produktów wytwarzanych przez klastry oraz dostęp do finansowania.

Jak podkreślają wszyscy piszący o klastrach, podstawą ich sukcesów jest zaufanie pomiędzy członkami - wzajemne przekonanie, że uczestnicy porozumienia zachowają się uczciwie względem siebie, zarówno w czasie prosperity, jak i w sytuacjach kryzysowych. Tylko na bazie zaufania możliwe jest przekazywanie między konkurującymi przedsiębiorcami informacji technologicznych

czy o najlepszych/nierzetelnych dostawcach. Podkreślenia wymaga fakt, że ta kooperacja nie może prowadzić do zmów, np. cenowych, naruszających zasady uczciwej konkurencji.

Badacze stosunków społecznych w Polsce podkreślają bardzo niski stopień zaufania międzyludzkiego. Podobne opinie są powszechne wśród obserwatorów polskiego życia gospodarczego - gdy w wielu krajach do zawarcia dużego kontraktu wystarczą ustne uzgodnienia i uścisk ręki, w Polsce nawet drobne umowy muszą być potwierdzane pisemnymi dokumentami. W takich warunkach trudno jest o pogłębioną współpracę, niezbędną w działalności klastrow.

Karkonosko-Izerski Klastry Turystyczny (KIKT) powstał z inicjatywy kilku przedsiębiorców turystycznych i jednostek samorządu Kotliny Jeleniogórskiej oraz Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Są oni przekonani, że jednym z motorów rozwoju gospodarczego regionu jest współpraca funkcjonujących tu przedsiębiorstw, samorządu terytorialnego i uczelni. Dla ustalenia potencjalnych możliwości rozwoju KIKT jego założyciele postanowili zbadać poziom zaufania i chęci współdziałania jednostek funkcjonujących na rynku turystycznym aglomeracji jeleniogórskiej i miasta Świeradów-Zdrój.

Badania przeprowadzone przez zespół z jeleniogórskiego Wydziału Ekonomii, Zarządzania i Turystyki UE we Wrocławiu, pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Rapacza, potwierdziły obserwacje ogólnopolskie. Spośród 200 ankietowanych właścicieli i menedżerów jednostek szeroko rozumianej sfery obsługi turystycznej,

Projekt

„Rozwój przedsiębiorczości w Sudeckim Obszarze Strategicznej Interwencji przez utworzenie Karkonosko-Izerskiego Klastra Turystycznego” jest finansowany ze środków Budżetu Województwa Dolnośląskiego

55 proc. respondentów wśród barier współpracy w ramach KIKT udzieliło odpowiedzi „mentalność ludzka” a 48 proc. wskazało na „brak zaufania do innych”. Na pytanie o potrzebę rozwoju współpracy w formie klastra turystycznego w regionie ponad 55 proc. badanych uciekała się do odpowiedzi „trudno powiedzieć”, odpowiedź „bardzo wysoki” zaznaczyło 7 proc., a „raczej wysoki” niecałe 32 proc. Jak podkreśla kierująca pracą ankieterów dr Daria E. Jaremen, częste były przypadki odmowy udziału w badaniu: mniej więcej co piąty wybrany do ankietowania podmiot odmówił wywiadu. Ci, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, potraktowali je bardzo poważnie, co pozwoliło na zgromadzenie wiarygodnych danych. Bez przychylności respondentów badania nie mogłyby zakończyć się sukcesem.

Jak stwierdzają autorzy raportu powstałego na podstawie badań ankietowych, *przed koordynatorem Karkonosko-Izerskiego Klastra Turystycznego stoi bardzo poważne zadanie, bez wypełnienia którego sukces KIKT może być zagrożony. Kluczowym obszarem aktywności Karkonoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. powinno być zatem szerzenie wiedzy na temat idei i znaczenia gospodarczego klastra, co w rezultacie może podnieść poziom obecnie ograniczonego zaufania do współpracy potencjalnych partnerów.* Rozumiejąc te zagrożenia i wyzwania, KARR zorganizuje w styczniu 2015 roku spotkanie przedsiębiorców zainteresowanych działalnością KIKT.

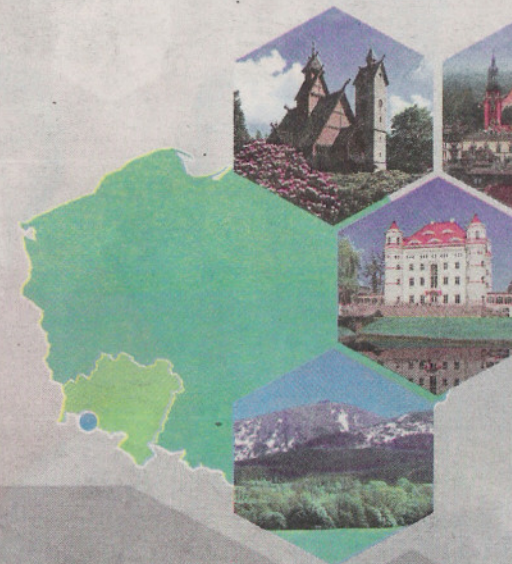
Pełny raport z badania dostępny jest na www.kikt.com.pl

Janusz Turakiewicz

KARR S.A.

Karkonosko-Izerski Klastry Turystyczny

Karkonosko-Izerski Klastry Turystyczny
ul. 1 Maja 27 · 58-500 Jelenia Góra
tel. +48 75 7527500 · fax +48 75 7522794
kontakt@kikt.com.pl · www.kikt.com.pl